

Przykładowe scenariusze zajęć z koła teatralnego dla dzieci w wieku przedszkolnym

ROZWIJANIE UMIEJĘTNOŚCI JĘZYKOWYCH, WZBOGACANIE SŁOWNICTWA

Cele operacyjne: dziecko zna różne utwory literackie, potrafi uważnie słuchać dłuższych tekstów, opowiadać usłyszane utwory.

Zabawa w nazywanie

Nazywanie przedmiotów, osób i czynności na podstawie obserwacji otoczenia oraz plansz.

Zabawa w określanie

Jabłko – smaczne, pyszne, zdrowe, słodkie, kwaśne, czerwone, zielone, soczyste, doskonałe, pierwszorzędne, stare, pomarszczone, niesmaczne, zgniłe, robaczywe (...).

Film – interesujący, ciekawy, piękny, wspaniały, nudny, fabularny, dokumentalny, przyrodniczy (...).

Smok – brzydki, paskudny, szkaradny, zły, groźny, złośliwy, niebezpieczny, drapieżny, wesoły, kolorowy, bajkowy, sympatyczny (...).

Zabawę tę można odwrócić, tzn. dzieci wymyślają rzeczownik do przymiotnika podanego przez nauczyciela, np.:

Piękna – kobieta, książka, lalka, suknia, baśń, piosenka itp.

Powiedz inaczej

Zabawa polega na konstruowaniu przez dzieci zdań, alternatywnych do podanych przez nauczyciela, np. zdanie: „Ta babka jest ekstra” można zamienić na „To piękna kobieta”, „To była odlotowa impreza” na „To była świetna zabawa”.

Ułóż opowieść

Samodzielne układanie opowiadań do trzy-, cztero obrazkowych historyjek.

Rozwijanie

Samodzielne układanie zdań do obrazka połączone z próbą układania zdań rozwiniętych (np. zamiast zdania: „Motyl lata” należy ułożyć „Kolorowy motyl radośnie lata nad łąką”. Na początku pomagamy dzieciom przy rozwijaniu zdań, zadając pytania: „jak?”, „jaki?”, „gdzie?”.

ROZWIJANIE INWENCJI TWÓRCZEJ

Cele operacyjne: dziecko potrafi naśladować gestem i mimiką zjawisko i zachowania zaobserwowane w otoczeniu, umie postawą ciała przedstawić różne sytuacje, odtwarza proste układy z pamięci.

Zabawy fabularne

Kotek

Dziecko łąsi się do przedmiotu. Mruczy, przeży grzbiet, ociera się, rusza wąsami. Kiedy dostanie mleczko, chłepcze zadowolone. Potem zwija się w kłębuszek i śpi.

Bryła lodu

Świeci Słońce, to nie dobrze. Z bryły zaczyna kapać. Kapie z końców palców, z czubka nosa. Bryła topnieje, staje się mała, coraz mniejsza. Kurczy się. Po chwili na podłodze zostaje tylko mała kałuża.

Zaczarowane postacie

Dzieci poruszają się swobodnie po sali, odpowiednio do granego przez nauczyciela akompaniamentu. Na hasło określające jakąś postać, dzieci zatrzymują się i zastygają w odpowiedniej pozycji. Może to być na przykład: drwal, nauczyciel, tancerz. Zabawę powtarzamy.

Zimowe zdjęcia

Każde dziecko szuka sobie jednego partnera. Jedna osoba przejmuję rolę fotografa, który chce zrobić zdjęcie drugiemu dziecku. Fotograf ustawia dziecko w takiej pozycji, która przypomina zimowe zabawy i sporty na śniegu (skoki narciarskie, łyżwy, saneczkarstwo). Po zrobieniu zdjęcia, zamiana ról.

Scenki teatralne

Pomagamy mamie w kuchni

– Jakie czynności wykonuje mama w kuchni?

– W czym możemy pomóc mamie?

Dzieci pokazują gestem, ruchem, mimiką, w jaki sposób pomagają mamie w kuchni.

Wymyślanie własnych śpiewanych rymowanek o tym, co mama robi w kuchni (np. do melodii „Krakowiaczek jeden” – Moja miła mama zupełnie zgotowała//Zupa Kapuściana bardzo smakowała).

Kim jestem?

Na kłaśnięcie nauczyciela dzieci wchodzi w rolę bohaterów bajki *O raku, ślimaku i dobrym smoku*. Ich zadaniem jest zaprezentować się tak, aby pozostałe dzieci odgadły, co to za postać. Dziecko przedstawia się, mówiąc o sobie kilka zdań i pytając: „Kim jestem?”.

Sklep z zabawkami

Dzieci zostały podzielone na trzy grupy: pajacyki, misie i lalki. W sklepie z zabawkami znajdują się równo ustawione na półkach zabawki. Jest noc, wybija północ. W sklepie rozpoczyna się bal: lalki – tańczą, pajacyki – podskakują, misie – chodzą na czworakach. Przerwa w muzyce oznacza koniec balu, zabawki wracają na miejsca na półkach.

Zabawa w teatr obejmująca następujące czynności:

- słuchanie czytanego przez nauczyciela tekstu,
- rozmowa inspirowana treścią tekstu: ustalanie przez dzieci miejsca akcji i występujących postaci, odpowiedzi na pytania,

– improwizacja treści wysłuchanego tekstu (dzieci bawią się w grupach, dzielą się rolami, dobierają samodzielnie potrzebne akcesoria).

Gra z tekstem

Cele: pobudzanie wrażliwości słuchowej i wyobraźni (analogii personalnej), wdrażanie do współpracy w grupie, dalsze rozwijanie ekspresji ruchowej i werbalnej.

Pomoce: tekst opowiadania lub bajki.

Przebieg ćwiczenia: Grupa w rozsypce spaceruje po sali. Nauczyciel stoi na podwyższeniu (może to być krzesło) znajdującym się pośrodku sali. Głośno i z odpowiednimi przystankami czyta tekst, którego treść ma stanowić kanwę gry dramowej. W chwili, kiedy nauczyciel robi pauzę (zaznaczona jest w tekście jako wielokropek w nawiasie), dzieci powinny za pomocą gestów, mimiki lub ruchu i dźwięków, w tym słów, odtworzyć przeczytaną właśnie treść. Gdyby, na przykład, nauczyciel przeczytał: „W koronach drzew smutno zawył wiatr”, to uczniowie powinni – w zależności od tego, co sobie wyobrażą – zilustrować to zdanie za pomocą dźwięków i ruchu ciała. A oto propozycja tekstu do ćwiczenia:

„Pewnego dnia bardzo chory król (...) zebrał trzech swoich synów i rzekł:

– Ten, który przyniesie mi skarb najcenniejszy, zostanie moim następcą.

Wyruszył najstarszy syn (...) i przyniósł szablę ze szlachetnego kruszcu zrobioną (...). Wyruszył średni syn (...) i przyniósł szkatułkę pełną kosztowności (...). Wyruszył najmłodszy syn (...). Szedł, szedł (...), aż trafił do lasu (...). Wokół cisza (...). Tylko drzewa kołyszają się (...) i szepczą coś po swojemu (...). Strasznie się jakoś zrobiło (...). Nagle patrzy (...), a przed nim stoi ni to szafas, ni to chatka (...). Zagląda do środka (...), a tam stara wróżka siedzi (...) i trzyma w dłoniach szklaną kulę (...).

– Wiem, po co przyszedłeś. Są tu dwa cenne kosze (...). W jednym, są kosztowności, szafiry bursztyny, szmaragdy (...), w drugim suszone zioła mające cudownie uzdrawiającą moc (...). Jest tam korzeń żeń-szeń, szałwia, mniszek. Wybieraj (...)!

– Szalenie trudny wybór – myśli najmłodszy syn (...) – kosz o wiele większy niż szkatułka brata. Ale ojciec jest chory (...). Może zioła mu pomogą? (...)

Wybrał kosz z ziołami (...). Wtedy szklana kula pojaśniała (...) i ledwie słyszalnym szeptem powiedziała:

– Postąpiłeś bardzo szlachetnie. Najcenniejsze na świecie jest zdrowie (...).”

ĆWICZENIA UWZGLĘDNIAJĄCE MIMIKE, GEST, GŁOS I DŹWIĘK

Marsz na punkt

Cele: wycucie czasu i przestrzeni, koncentracja uwagi.

Do ćwiczenia wyznaczona zostaje określona płaszczyzna o dowolnym kształcie i powierzchni. Grupa ustawia się po obwodzie płaszczyzny. Każdy uczestnik ćwiczenia obiera sobie w obrębie wydzielonej płaszczyzny punkt, do którego wyruszy na określony sygnał. Dzieci jednocześnie maszerują do wybranego przez siebie celu po linii prostej. Nie mogą odrywać wzroku od obranego punktu. Nie mogą też się zderzać nawzajem, czy ocierać się o siebie.

Ćwiczenie wykonuje się w różnym tempie, zaczynając od wolnego, kończąc na szybkim. Stopniowo ogranicza się też przestrzeń.

Ufam partnerowi

Cele: budowanie wzajemnego zaufania.

Uczniowie stoją parami. Zwrócenie się twarzami w tę samą stronę, z tym, że jeden stoi przed drugim. Stojący z przodu pada do tyłu i daje się złapać osobie stojącej za nim.

Ograniczony język

Cele: rozwijanie wyobraźni i komunikowania się.

Nauczyciel zwraca się do grupy: „Jestem potężną czarownicą. Za dużo mówicie. Odbieram wam prawo mówienia. Jednakże jestem wspaniałomyślna i pozwalam wam zostawić sobie cztery wybrane przez was słowa. Napiszcie je na kartce. Dobierzcie się parami i spróbujcie porozumieć się z drugą osobą, używając tych czterech słów”.

Razem głośniej

Cele: uwalnianie napięcia emocjonalnego, rozgrzewka, budowanie zaufania.

Grupa kuca razem. Prowadzący zaczyna mruczeć, a dzieci mu wtórują stopniowo, podnosząc głos. Na koniec wszyscy wyskakują do góry głośno, krzycząc razem.

Posłuchaj mnie

Cele: budowanie zdrowych relacji z ludźmi, wdrażanie do samooceny.

Jedna z osób w parze ma zaciśnięte pięści, druga używając słów, próbuje ją przekonać, aby je otworzyła. Osoba otwiera tylko wtedy, gdy czuje, że została przekonana.

Warianty: zwinięty w kłębek, trzymający jakiś przedmiot, leżący itp.

Mistrz i uczniowie

Cele: samoświadomość, ćwiczenie ekspresji, wprowadzenie do ćwiczeń ruchowych.

Uczniowie stoją w kręgu. Wybrany uczeń wchodzi do środka i chodzi dookoła. Na określony sygnał zatrzymuje się. Grupa próbuje określić cechy charakterystyczne poruszania się danego ucznia, następnie próbuje go naśladować. Dzieci mają za zadanie wczuć się w daną osobę.

Niezidentyfikowana maszyna

Cele: koncentracja, techniki mimiczne.

Pierwsza osoba wstaje i wykonuje jakiś ruch, który stale powtarza, obok niej staje następna i wykonuje swój ruch, i tak dalej.

Trzy emocje

Cele: rozwój relacji interpersonalnych, komunikacja, rozwój społeczny.

Grupa wybiera lub układa historijkę, która posłuży za temat do improwizacji. Następnie dostaje lub wymyśla trzy uczucia, które musi włączyć do swojej opowieści tak, że historia zaczyna się od

pierwszego, przechodzi przez drugie, kończy się na trzecim, np: zmartwienie – panika – ulga.

Nakręcane zabawki

Cele: koncentracja, ruch, improwizacja.

Każdy z uczestników staje się zabawką, która porusza się dopóki jest nakręcona. Prowadzący określa czas jednej sekwencji ruchu. Koniec i początek ruchu powinien być wyraźnie zaznaczony.

Opracowała:

Urszula Klaja

Przedszkole Akademia Wyobraźni w Marklowicach